

SOCIĀLĀ DIENESTA SADARBĪBA AR VĪTOLU FONDU

IETEIKUMI UN PATEICĪBA

VITOLU
FONDS

valdes priekšsēdētāja Vita Diķe
2020. gada 8. janvārī

Vītolu fonds reģistrēts Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā 2002. gada 4. aprīlī. Tā dibinātāji ir Vilis un Marta Vītoli.

Mērķis stipendiju veidā palīdzēt centīgiem, talantīgiem, maznodrošinātiem jauniešiem studēt Latvijas augstskolās.

Kritēriji:

- **labi mācību rezultāti (vidējā atzīme 7,5 vai augstāk);**
- **maznodrošināts;**
- **bārenis, audzina viens no vecākiem, vai dzīvo daudzbērnu ģimenē;**
- **panākumi mācību olimpiādēs.**

KO MĒS PĀRSTĀVAM?

760

**STUDENTUS
IK GADU**

~3 721

IZSKOLOTOS

>200

ZIEDOTĀJUS

SOCIĀLO DARBINIEKU PALĪDZĪBA NOVADA JAUNIEŠIEM

Informācija par rekomendācijas devējiem:

Vārds:

Uzvārds:

Telefona numurs:

Darba vieta, amats:

Rekomendācija:

+ Papildus rekomendācija, ja ir

Vidusskolu, ģimnāziju 12. klašu skolēni un vidējo profesionālo izglītības iestāžu beidzēji **no 2020. gada 15. janvāra līdz 1. martam** ir aicināti pieteikties Vītolu fonda administrētajām stipendijām nākamajam mācību gadam, kas paredzētas Latvijas augstskolās studējošiem jauniešiem.

Lai piedalītos konkursā, kandidātam jāaizpilda pieteikuma anketa Vītolu fonda mājaslapā www.vitolufonds.lv

Anketā ir jāpievieno rekomendācija, kuru var sagatavot klases audzinātājs un/vai sociālais darbinieks.

Sociālā darbinieka rekomendācija sniedz ieskatu par:

**Materiālo un psiholoģisko
situāciju ģimenē**

PALDIES PAR SADARBĪBU 18 GADU LAIKĀ!

Īpašs paldies sociālā dienesta darbiniekiem **Liepājā,**

Kalnciemā,

Preiļos,

Koknesē,

Rojā,

Nīcā,

Baltinavā

par patiesu rūpību un atbildību, rekomendācijas rakstot!

PROBLĒMAS, KURAS JĀRISINA

- 1 Maznodrošinātā statusa piešķiršana/nepiešķiršana.**
- 2 Audžuģimeņu atbildība pēc audzināmā pilngadības sasniegšana.**
- 3 Bāreņa statusa piešķiršana/nepiešķiršana.**
- 4 Vienaldzība.**

Problēma nr.1

Maznodrošinātās vai trūcīgās ģimenes/personas statusu rēķina, vadoties pēc mājsaimniecībā deklarēto personu skaita, kad šā kritērija piemērošana rada absurdu, reālajiem apstākļiem neatbilstošu iznākumu.

Šī problēma izriet no Sociālo pakalpojumu un sociālo pabalstu likuma 33. panta un uz tā pamata izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem.

Lai gan dzīvesvietā deklarēto personu skaits un to ienākumi ir viegli noskaidrojami (tātad tas ir iestādēm viegli administrējams kritērijs), ir vispārzināms, ka personas deklarēšana dzīvesvietā nenozīmē, ka šai personai ir arī faktiskā saikne ar attiecīgo dzīvesvietu.

Jauniešu iztikas līdzekļu aprēķinā tiek iekļauts:

Vecvecāku pensijas;

Vecāku pabalsti (ar vai bez tiesībām uz bērnu);

Brāļu un māsu ieņēmumi;

PIEMĒRI (vārdi ir mainīti)

Aija no Madonas novada pieteikumu fondā iesniedza 2019. gada februārī.

Aija māte un tēvs ir alkoholiķi. **Pirms astoņiem gadiem vecākiem atņemtas tiesības uz bērniem.** Aijas vecākā māsa dzīvo ar diviem bērniem. Aijas dvīņu māsa mācās. Brālis mācās tehnikumā. Meitene viena dzīvo atbalsta centrā. Iz tiek vien ar 9,60 EUR mēnesī. Māte un tēvs uzturlīdzekļus nemaksā.

Sociālais darbinieks rekomendācijā raksta: *«Aijai ir māte, tēvs, vecākā māsa, dvīņumāsa un brālis. Māte saņem pabalstu no sociālā dienesta 100 EUR, tēvs saņem mēnesī 1000-1350 EUR, jo strādā ārzemēs. Brālim nav regulāru ienākumu. Dvīņu māsa saņem stipendiju 70 EUR. Kopējie mēneša ienākumi ģimenei varētu būt apmēram 1670 EUR.»*

Maija pieteikumu fondā iesniedza 2019. gada februārī.

Ģimenē aug 13 bērni. Māte ir bērnu kopšanas atvaļinājumā, tēvs ilgstošs bezdarbnieks. Šobrīd trūcīgas ģimenes statuss nav piešķirts.

Sociālais darbinieks raksta: *"Ģimenes ienākumi uz vienu personu vidēji mēnesī ir aptuveni 75 EUR. Periodiski ģimenei tiek piešķirts arī trūcīgais statuss."* Vītolu fonds pēc intervijas piešķīra Maijai "SOS stipendiju", lai meitene varētu pabeigt mācības vidusskolā.

Problēma nr.2

Audžuvecāki pēc jaunieša pilngadības sasniegšanas atsakās turpināt rūpes par aizbilstamo, lai gan aizbilstamais turpina mācības vidusskolā.

Saskaņā ar Civillikumu aizbildniecība izbeidzas aizbilstamajam līdz ar viņa pilngadību.

lemesli problēmai:

Pabalsta pārtraukšana;

Sociālais darbinieks neizvērtē audžuvecāku atbildību;

PIEMĒRS (vārdi mainīti)

Toms (Viļakas novads)

Līdz pilngadības sasniegšanai Toms dzīvoja audžuģimenē. Vasarās strādājis pusslodzes darbus. Pēc pilngadības sasniegšanas pārcēlās uz kaimiņu māju, jo audžuģimene vairs nesaņēma pabalstu un atteicās Tomu uzturēt.

Par atļauju dzīvot pie kaimiņiem, jaunietis piepalīdz mājas un lauku darbos. Toma jaunākais brālis ir palicis dzīvot aizbildņa ģimenē.

Jānis (Krāslavas novads)

Jānim nav līdzekļu studijām. Vienīgais ienākums – valsts pabalsts 64,03 EUR apmērā un bijušo aizbildņu atbalsts. Aizbildņi pēc Jāņa pilngadības sasniegšanas atteicās no viņa. Redzot smago situāciju, Krāslavas Valsts ģimnāzijas skolotāja un Jāņa klases audzinātāja pieņēma viņu savā ģimenē.

Inta (Ventpils novads)

Līdz 18 gadiem Intas aizbildne bija vecmamma, pašlaik viņa dzīvo citā novadā un ir gultasvietu. Intas vienīgie ienākumi ir Saldus novada pašvaldības aģentūras "Sociālais dienests" pabalsts - 64,03 EUR. Intas vecākiem ir atņemtas vecāku tiesības. Mātes ģimenē ir vēl divi nepilngadīgi bērni, kuri arī izņemti no ģimenes.

Problēma nr.3

Ja jauniešis zaudē vecākus pēc 18 gadu sasniegšanas, tam nevar tikt piemērots bāreņa statuss

Šā brīža izglītības sistēmā **18 gadu vecumu** jauniešis sasniedz **11. klasē**, bet absolvē mācības, būdams jau **19 gadus vecs**.

PIEMĒRI (vārdi mainīti)

Jēkabs (Rēzekne)

Pēc vecāku tiesību atņemšanas, Jēkabs un viņa brālis nonāca Bērnu sociālo pakalpojuma centrā. Ir beigusies bāreņu apliecība kopš 18 gadu vecuma. Tā nav pagarināta, jo neviens nav informējis jaunieta.

Nav valsts pabalsts, jo centra vadība to neizmaksā. Drīz bāreņu centrs tiks likvidēts, tādēļ visus bērnus izliek pa audžuģimenēm, kurās ir dažādi sociālie apstākļi.

Anna (Valmiera)

Annas dzīvē notika liels pārdzīvojums – māte zaudēja cīņu ar C hepatītu un nomira piecas dienas pirms Annas 18 gadu dzimšanas dienas. Faktiskais miršanas datums netika reģistrēts, jo tas notika brīvdienā. Kad datums tika oficiāli reģistrēts, Anna jau bija sasniegusi 18 gadu vecumu. Tēvs nav piedalījies audzināšanā. Šobrīd meitene viena dzīvo dzīvoklī. Viņas vecmāmiņa palīdz ar īres apmaksu. Nav nokārtots bāreņu statuss.

Valmieras bāriņtiesa uzskatīja, ka šajā situācijā ir likums pēc kura ievērošanas, meitenei nav iespējams piešķirt bāreņa statusu. Telefona sarunā Bāriņtiesu darbinieku asociācijas locekle uzsvēra: "*Neviens darbinieks nav vainīgs šajā situācijā. Meitenei nevar izkārtot bāreņa apliecību, jo tāds ir likums. Viņai nekas arī nemainīsies, ja tā tiks nokārtota.*"

Problēma nr.4

Sociālo darbinieku vienaldzība sava novada jauniešu likteņos.

Ir daži Sociālo dienestu darbinieki, kuri nezina, kādos apstākļos dzīvo novada jaunieši.

Pēc saņemtajiem pieteikumiem secinām, ka vairāki jaunieši dzīvo kopā ar vecvecākiem. Negribot darīt kaunu saviem bērniem, vecvecāki nav lūguši sociālajam dienestam nokārtot aizbildniecību.

Ģimenes nesaņem palīdzību no pašvaldības.

Likums tiek ievērots burtiski, neņemot vērā reālos apstākļus.

PIEMĒRI (vārdi mainīti)

Ieva (Iecavas novads)

Ievas vecāki nerūpējās par meitenēm. Abas ar māsu dzīvo pie vecvecākiem, kuru pensija ir 300 EUR mēnesī (katram). Nav nokārtota bāreņu apliecība ne Ievai, ne viņas mātai.

Sociālā darbiniece rekomendācijā raksta:

«**Ģimene līdz šim nav atradusies sociālā dienesta redzes lokā, neskatoties uz to, ka abas meitenes audzina vecvecāki, kuri ir pensionāri un 2. grupas invalīdi.** Ģimenē dzīvo arī vecākā māsa, kura ir studente. Ģimenes vienīgais iztikas avots ir vecvecāku pensijas.»

Inga (Madonas novads)

Ingas māte ir ieslodzījumā, **tēvs dzīvo ārzemēs un uzturlīdzekļus nemaksā.** Šobrīd viņa dzīvo pie vecmāmiņas, kura ir slima uz gultas. Vēl nav nokārtota bāreņu apliecība. Nav sociālie pabalsti no valsts un novada.

Sociālais darbinieks raksta: «Meitene jau 3 gadus dzīvo pie vecmammās. **Līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai bija vecmammās aizbildnībā, jo abiem vecākiem pārtrauktas aizgādības tiesības.**

Ģimenes vienīgie ienākumi ir vecmammās pensija un **tēva maksātie uzturlīdzekļi.**»

Vītolu fondā dibinātās SOS stipendijas atbalsta kandidātus īpaši smagos apstākļos. Stipendija veicina 12. klašu skolēnu absolvēšanu.

Paldies sociālajiem darbiniekiem, kuri ik gadu fondam detalizēti izklāsta jauniešu dzīvesstāstus un atrod laiku, lai apsekotu tos dzīvesvietās.

Paldies deputātam Arvilam Ašeradenam un Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas vadītājam Andrim Skridem par lielo atbalstu un atsaucību problēmjaūtājumu risināšanā!

VALMIERAS SOCIĀLO LIETU PĀRVALDES VĒSTULE

Vēršam uzmanību uz atsevišķām niansēm, kas jāievēro ikvienam iedzīvotājam vēršoties Pārvaldē, kas pilda pašvaldības sociālā dienesta uzdevumus¹ un savā darbībā ievēro spēkā esošus normatīvos dokumentus.

Kandidāts vai viņa vecāks, iesniedzot rakstisku iesniegumu, kurā pamato nepieciešamību pēc attiecīga dokumenta saņemšanas, var lūgt Pārvaldei izsniegt:

- izziņu par materiālo situāciju – deklarējot savus ienākumus un citus materiālos resursus iztikas līdzekļu deklarācijā, ko iesniedz saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 30.marta noteikumu Nr.299 „Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu” nosacījumiem;
- Pārvaldes sociālā darbinieka rekomendāciju –, ņemot vērā, ka to sagatavot var tikai tad, ja ģimene ir Pārvaldes redzeslokā, sociālajam darbiniekam ir zināma ģimenes sociālā situācija ilgākā laika posmā, ir secināms, kādi apstākļi varētu tikt uzlaboti stipendijas iegūšanas gadījumā, un ģimene ir saņēmusi vai saņem pašvaldības sociālo palīdzību vai sociālos pakalpojumus.

Pārvalde izskata saņemto iesniegumu un atbildi sniedz saprātīgā termiņā, ņemot vērā iesniegumā minētā jautājuma risināšanas steidzamību, bet ne vēlāk kā viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas². Kandidātam jāņem vērā, ka nav vēlams lūgt izvērtējumu stipendijas pieteikuma iesniegšanas pēdējā dienā vai pa tālruni, jo dokumenta sagatavošanas process ir noteiktu darbību kopums, kas prasa zināmu laiku un jāņem vērā arī citu klientu iesniegto pieprasījumu apstrādes process.

Vēršam uzmanību, ka jebkurai institūcijai ir jāievēro Vispārīgā datu aizsardzības regula. Nav nepieciešams pieprasīt no pašvaldību sociālajiem dienestiem kandidāta esošā statusa apliecinājumu, ja tāds ir vai kandidāts pats to var apliecināt ar viņa vai ģimenes rīcībā esošiem dokumentiem, piemēram, daudzbērnu ģimenes statusu apliecinoša dokumenta kopiju, bāreņa statusu apliecinoša dokumenta kopiju utml.

Līdz ar ko aicinām nodibinājumu „VĪTOLU FONDS” izvērtēt administratīvā sloga mazināšanas iespējas, nosakot kandidātam iesniedzamo dokumentu (faktu) apliecinājuma veidus, kā arī formāli nepieprasīt visos gadījumos sociālā darbinieka rekomendāciju.

ATBALSTS VALMIERAS NOVADAM

136

IZSKOLOTIE
STUDENTI

ŠOGAD

palīdzību

sniedzam

43 JAUNIEŠIEM

IETEIKUMI

Nebūt vienaldzīgiem!

Kad izšķiras bērna liktenis, mazāk domāt par pieņemto likumu, bet vairāk darīt, klausot sirdsbalsij.

Neatteikt, ja jaunietis lūdz palīdzību!

PALDIES!

www.vitolufonds.lv

info@vitolufonds.lv

29118936

@Vitolufonds

VITOLU
FONDS
Valdes priekšsēdētāja
Vita Diķe